

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobce: **JUDr. Ing. K. N., PhD.**, zast. JUDr. Františkem Novosadem, advokátem se sídlem Vsetín, Smetanova 1101, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 426/16, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22.11.2012, č.j. 774/2012-LO-SP/2

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 22.11.2012 č.j. 774/2012-LO-SP/2 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 18.9.2012 č.j. 174/2012-OSD-ROZ/10, jímž byla zamítnuta žádost žalobce ze dne 16.7.2012 o zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv (dále jen „předmětná žádost“).

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí přisvědčil názoru správního orgánu prvního stupně, že žalobce nesplňuje podmínku vysokoškolského vzdělání v souladu s ustanovením § 35b odst. 1 písm. c/ zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozhodčím řízení“). Konstatoval, že žalobce prokázal získání vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu právo na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě. Vzdělání na uvedené zahraniční vysoké škole však svým rozsahem a obsahem neodpovídá obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice.

K námitce žalobce, že prvostupňové rozhodnutí je v rozporu s primárním právem Evropské unie, žalovaný uvedl, že na danou problematiku je nutné aplikovat dohodu mezi Českou republikou a Slovenskou republikou ze dne 23.3.2001, o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydaných v České republice a ve Slovenské republice, která byla publikována pod č. 33/2001 Sb.m.s. (dále jen „Dohoda o uznávání dokladů o vzdělání“), a dále že obdobnou problematiku upravuje také Lisabonská úmluva ze dne 11.4.1997 o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělání v evropském regionu. Oba dokumenty rozlišují uznávání vzdělání podle účelu, který je v podstatě trojí:

- a) používání získaného akademického titulu v přijímajícím státě;
- b) možnost dalšího studia v přijímajícím státě;
- c) možnost profesního uplatnění v přijímajícím státě.

Zatímco v prvních dvou případech dochází k uznání vzdělání v rámci České republiky téměř automaticky, v případě možnosti profesního uplatnění odkazují mezinárodní smlouvy vždy na vnitrostátní předpisy přijímacího státu (konkrétně čl. 15 Dohody o uznávání dokladů o vzdělání).

Žalovaný připomněl, že při rozhodování v oblasti spotřebitelských smluv rozhodce v podstatě nahrazuje při řešení sporu soudce, ačkoliv nemůže být považován za soud nebo tribunál. Při rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv by byl žalobce v případě vyhovění předmětné žádosti nucen používat nejen normy českého civilního (hmotného i procesního) práva, ale také právní normy obsažené v obecně závazných právních předpisech tvořících další odvětví českého práva, včetně práva ústavního. Z těchto důvodů se nejedná o diskriminaci, ani nedošlo k omezení pohybu služeb na jednotném vnitřním trhu Evropské unie.

K námitce žalobce, že spotřebitelské právo je regulováno výhradně komunitární právní úpravou, žalovaný uvedl, že se jedná z velké části o směrnice, které jsou členské státy povinny do svých právních řádů transponovat. Právo na ochranu spotřebitele je v jednotlivých členských státech zakomponováno do národních systémů práva a při jeho aplikaci je třeba přihlížet k jeho roli v rámci právního řádu toho kterého státu. Kromě rozhodnutí Evropského soudního dvora oblast práva Evropské unie významně ovlivňuje také rozhodovací praxe vyšších soudů a Ústavního soudu. Nelze se tedy ztotožnit s názorem žalobce, že úprava složité a rozsáhlé oblasti ochrany spotřebitele je ve všech státech totožná a jeho výuka ve všech členských státech Evropské unie rovnocenná.

K námitce, že žalobce je rozhodcem stálého rozhodčího soudu, žalovaný uvedl, že k 1.10.2012 žalobce nebyl zapsán na seznamu rozhodců pro spotřebitelské spory vedeném Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Z toho důvodu nemohl být na základě přechodného ustanovení (čl. II – poznámka soudu) bod 5 zákona č. 19/2012 Sb., bezplatně zapsán do seznamu rozhodců vedeném žalovaným. Skutečnost, že žalobce je zapsán ve standardním seznamu tohoto stálého rozhodčího soudu nemá dle zákona o rozhodčím řízení žádný vliv na řízení o zápis do seznamu vedeného Ministerstvem spravedlnosti. Skutečnost, že žalobce je rozhodcem stálého rozhodčího soudu a rozhodoval v minulosti spotřebitelské spory, nepostačuje k naplnění podmínky uvedené v § 35b odst. 1 písm. c/ zákona o rozhodčím řízení.

Nedůvodnou shledal žalovaný také argumentaci žalobce, že přednáší rozhodčí řízení na Vysoké škole Karla Engliše a UTB ve Zlíně. Dle žalovaného toto tvrzení žalobce nedoložil

a ani podle informací z oficiálních internetových stránek obou institucí není jeho jméno v rámci organizační struktury těchto vysokých škol uvedeno (ani jako jméno stálého či externího vyučujícího). Navíc ani tato skutečnost by nepostačovala k naplnění podmínky uvedené v § 35b odst. 1 písm. c/ zákona o rozhodčím řízení.

K námitce žalobce, že získal titul Bc. na základě diplomové práce provádějící komparaci české a slovenské právní úpravy odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci, žalovaný uvedl, že ani tato skutečnost nemohla mít na rozhodování v dané věci vliv. Obhajobu komparativní diplomové práce nelze ztotožnit s podmínkou získání vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Ani na základě této skutečnosti tak dle žalovaného nemohlo dojít k naplnění podmínky stanovené v § 35b odst. 1 písm. c/ zákona o rozhodčím řízení.

Žalovaný uzavřel, že správní orgán prvního stupně postupoval správně, když shledal, že žalobce nesplňuje podmínku vedenou v § 35b odst. 1 písm. c/ zákona o rozhodčím řízení. Žalobcem dosažené vzdělání neodpovídá rozsahem a obsahem obecnému vzdělání, které je možno získat v magisterském studijním programu právo na vysoké škole v České republice. Podmínkou získání právního vzdělání se rozumí podmínka získání českého právního vzdělání. Danou podmínku by žalobce mohl splnit, jestliže by jím získané vzdělání na zahraniční vysoké škole bylo zaměřeno na vzdělání v odvětví českého práva. Tak tomu však nebylo.

V žalobě směřující proti napadenému rozhodnutí žalobce namítl, že vzdělání v České republice a Slovenské republice jsou si rovnocenné rozsahem a v oblasti spotřebitelského práva i obsahem. Napadené rozhodnutí vede k jeho diskriminaci a žalovaný jím bez zákonného podkladu omezuje volný pohyb služeb v EU. Své bakalářské a magisterské vzdělání žalobce absolvoval na Komenského univerzitě v Bratislavě, což je největší a nejstarší univerzita na Slovensku. Jedná se o univerzitu prestižní, kvalita zde získaného vzdělání je srovnatelná nebo i lepší než kvalita vzdělání na předních českých univerzitách, jako jsou Karlova univerzita v Praze či Masarykova univerzita v Brně. Také pedagogové z těchto univerzit na Komenského univerzitě v Bratislavě často vyučují. V souladu s Dohodou o uznávání dokladů o vzdělání Česká republika automaticky považuje vysokoškolské diplomy vydané v době od 1. ledna 1993 do 22. března 2001 ve Slovenské republice za rovnocenné vysokoškolským diplomům vydávaným v dané době v České republice. S ohledem na podobnost systému vysokoškolského vzdělávání a skutečnost, že obě země zůstávají v oblasti školství ve velice úzkém kontaktu, je nutno i pro diplomy vydané po 22. březnu 2001 aplikovat stejnou praxi jako pro diplomy vydané před tímto datem. České vysoké školy i zaměstnavatelé dle žalobce také zpravidla uznávají doklady vydané slovenskými vysokými školami automaticky i bez osvědčení o rovnocennosti dokladu.

Žalobce dále namítl, že obchodní a občanský zákoník v České republice a Slovenské republice jsou totožné předpisy, a to co do obsahu, názvu i čísla zákonů. Skutečnost, že tyto předpisy byly dotčeny novelami, na věci nic nemění. Ke změnám vnitrostátních úprav navíc dochází tak často, že s nimi stejně nelze pracovat jinak, než za pomoci výpočetní techniky a úplných znění. Žalobce dále poukázal na to, že historicky byla právní úprava občanského a obchodního práva na území České republiky a Slovenské republiky shodná, neboť obě země tvořily po více než 70 let společný stát. Následně vzniklé rozdíly byly posléze opět minimalizovány na základě harmonizace práva Evropské unie a implementace komunitárního práva. Z uvedeného dle žalobce vyplývá, že téměř nemohou existovat dva bližší právní řády, než jsou právní řády České republiky a Slovenské republiky.

Žalobce považuje vzdělání získané na Právnické fakultě Komenského univerzity v Bratislavě za obsahem i rozsahem (shodné) obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Shodný obsah dovozuje z toho, že výuku prováděli čeští vyučující, bakalářské vzdělání probíhalo dálkově, vyučování žalobce absolvoval v České republice a vyučujícími byli význační profesori a docenti z České republiky. Předmětem studia předmětů občanské právo hmotné, občanské právo procesní, obchodní právo a správní právo a též předmětem státních zkoušek z těchto předmětů, jimiž bylo bakalářské studium zakončeno, byla česká i slovenská právní úprava i komparace těchto dvou úprav. V rámci navazujícího magisterského studia žalobce absolvoval semestrální přípravu ke státnicím v oborech z předmětů občanské právo, obchodní právo, trestní právo a správní právo. Pokud jde o shodný rozsah, magisterské vzdělání žalobce probíhalo ve dvou fázích – bakalářské vzdělání trvalo tři roky a magisterské vzdělání rovněž. Celkem tak žalobce strávil studiem 6 let, což rozsah vzdělání v České republice dokonce přesahuje.

Další žalobní námitkou žalobce brojí proti výkladu ustanovení § 35 odst. 1 písm. c/ zákona o rozhodčím řízení, který v napadeném rozhodnutí zaujal žalovaný. Vzhledem k tomu, že zákonodárce v daném ustanovení upravil možnost uznání nejen českého vzdělání, ale také vzdělání získaného v jiném státě, není žalobci jasné, z jakého důvodu by vzdělání získané ve Slovenské republice nemělo rozsahem a obsahem odpovídat vzdělání v České republice. Klade otázku, v jakém jiném státě by mohly být tyto podmínky naplněny, ne-li právě ve Slovenské republice. Výklad, který v napadeném rozhodnutí užil žalovaný, dle mínění žalobce vede k závěru, že podmínka vzdělání je pro studenty (studující) v jiném státě nesplnitelná. Takovým nepřipustným výkladem žalovaný popírá smysl předmětné právní úpravy. Žalobce má za to, že jeho žádost byla zamítnuta blanketně, bez posouzení předložených důkazů, jako je výkaz o studiu.

Žalobce též nesouhlasí s výkladem sousloví „*obecné vzdělání*“ (které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo) ze strany žalovaného. Je toho názoru, že žalovaný požaduje v souvislosti s pojmem „*obecné vzdělání*“ vyšší standard vzdělání, než je zde zmíněné obecné vzdělání. Pojem „*obecné vzdělání*“ podle žalobce znamená všeobecné právní vzdělání, nikoliv vzdělání konkrétní. Takový požadavek odpovídá vůli zákonodárce a žalobce jej splňuje.

Žalobce podotkl, že v roce 2012 vyučoval na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, kde vedl seminář na téma Občanský a obchodní zákoník, který se obecně dotýká problematiky spotřebitelského práva.

Napadené rozhodnutí vede dle přesvědčení žalobce k diskriminaci. V případě osoby, která vystudovala vysokou školu v České republice v roce 1991, není zkoumáno, zda rozumí současnému českému právu, ačkoliv její znalost spotřebitelského práva může být nulová. Naproti tomu u žalobce je velmi rigidně zkoumán obsah a rozsah jeho vzdělání. Následně je bez přezkoumání věci a bez zkoumání skutečného rozsahu a obsahu vzdělání žalovaným bez dalšího konstatováno, že vzdělání si neodpovídají, ani si odpovídat nemohou. Diskriminaci žalobce spatřuje také v tom, že rovnocennost znalostí s českými absolventy není možné prokázat ani na základě zkoušky nebo jiného řízení. Tuto právní úpravu pokládá žalobce za neústavní, a soud by podle něj měl zvážit, zda zákon o rozhodčím řízení v této části neodporuje ústavnímu pořádku. V daném případě se jedná též o diskriminaci a omezení jednotného trhu služeb v Evropské unii.

V doplnění žaloby ze dne 12.12.2012 žalobce namítl, že žalovaný vede seznam rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv, diskriminačním a netransparentním způsobem. V seznamu nejsou uvedeny akademické tituly a dosažené vzdělání zapsaných rozhodců. Z politických a jiných důvodů jsou v předmětném seznamu zapsáni i lidé, kteří nesplňují zákonnou podmínku vysokoškolského vzdělání v oboru právo v rozsahu magisterského studia v České republice. Žalobce následně uvedl výčet v seznamu zapsaných osob, které podle něj nemají vysokoškolské vzdělání v oboru právo v rozsahu magisterského studia v České republice ani jinde. Žalobce má za to, že netrval-li žalovaný na naplnění podmínky dosaženého vzdělání u těchto osob, neměl by na jejím splnění trvat ani u něj, ačkoliv podmínku požadovaného právního vzdělání beze zbytku splňuje.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že při posuzování podmínky dle § 35 odst. 1 písm. c/ bod 2 zákona o rozhodčím řízení je nutno posuzovat separátně dvě otázky, a to jednak otázku, zda dosažené vzdělání žadatele je uznatelné za rovnocenné vysokoškolskému vzdělání získanému v magisterském studijním oboru právo ve studijním programu v České republice, a dále otázku, zda vzdělání ve svém obsahu a rozsahu odpovídá obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Zatímco při posuzování první otázky dospěl žalovaný ke kladnému závěru, při posuzování druhé otázky, tedy zkoumání rozsahu a obsahu obecného vzdělání žalobce, se žalovaný s názorem žalobce neztotožnil. Nesouhlasí s tím, že právní předpisy aplikovatelné v České republice a ve Slovenské republice jsou stejné. Skutečnost, že občanský zákoník a obchodní zákoník měly v obou zemích shodná sbírková čísla, z nich nedělá shodné předpisy. Oba právní předpisy prošly v minulosti celou řadou novelizací. Navíc je při aplikaci právních předpisů nutné přihlížet také k judikatuře soudů, která je v obou zemích odlišná. Podle žalovaného tak není možné říci, že vzdělání získané v magisterském oboru právo na vysoké škole, která je orientována na výuku slovenského práva, odpovídá rozsahem a obsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním oboru právo na vysoké škole v České republice. Není podstatné, zda výuku provádějí stejní vyučující a zda vyučované předměty nesou shodný název, nýbrž to, na právní řád jakého státu je výuka orientována. Žalovaný dodal, že stejný výklad zastává také Česká advokátní komora. Vzhledem k tomu, že právní úprava v zákoně o advokacii je obdobná právní úpravě obsažené v zákoně o rozhodčím řízení, nebylo by dle mínění žalovaného vhodné, aby byl přístup k této problematice odlišný.

Žalovaný se nedomnívá, že by napadené rozhodnutí bylo v jakémkoliv rozporu s Dohodou o vzájemném uznávání dokladů o vzdělání. Tato dohoda odkazuje v případě profesního uplatnění na vnitrostátní předpisy, které, jak bylo uvedeno i v odůvodnění napadeného rozhodnutí, umožňují posouzení, jež bylo provedeno žalovaným a správním orgánem prvního stupně.

Žalovaný nesouhlasí s námitkou žalobce, že nebyly dostatečně přezkoumány veškeré žalobcem předložené důkazy. V této souvislosti uvedl, že správní orgán prvního stupně si pro posouzení předmětné žádosti vyžádal výzvami ze dne 25.7.2012 a 7.8.2012 dodatek k diplomu i informace o odborné praxi žalobce a následně zkoumal jak obsah a rozsah studia žalobce, tak i jeho následnou odbornou praxi.

K námitce, že napadené rozhodnutí vede k diskriminaci žalobce, žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí je v mezích zákona, neboť požadavkem zákona o rozhodčím řízení není ověřování znalostí uchazeče, ale dosažení určitého stupně vzdělání. Tento požadavek je

legitimní a správní orgán prvního stupně řízení, stejně jako žalovaný, z tohoto zákonného požadavku při svém rozhodování vycházeli.

Napadeným rozhodnutím nedošlo k porušení pravidel unijního práva, a to ani v oblasti volného pohybu osob a služeb na jednotném vnitřním trhu Evropské unie. Dikce zákona jasně nastavila podmínky nutné pro zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv a které jsou ze strany žalovaného podrobně zkoumány. Tyto podmínky byly nastaveny zcela v souladu s unijním právem a slouží k ochraně spotřebitelů. Žalovaný v řízení o zápisu do uvedeného seznamu nezjišťuje, zda je žadatelovo vzdělání v oboru právo naprosto totožné se vzděláním v České republice, nýbrž vždy poměřuje splnění podmínky komplexně. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 10.12.2009 ve věci *C-345/08 – Krzysztof Pesla proti Justizministerium Mecklenburg-Vorpommern* a uvedl, že předmětnou žádost zamítl v souladu s nastavenými zákonnými pravidly a po zvážení všech hledisek, a to s řádným odůvodněním.

K námitce netransparentního a diskriminačního způsobu vedení seznamu rozhodců žalovaný uvedl, že neuvedení akademického titulu, případně stupně dosaženého vzdělání není v rozporu se zákonem o rozhodčím řízení, který v § 35a odst. 2 uveřejňování těchto informací nevyžaduje. Předmětný seznam nemá být pro rozhodce reklamou, nýbrž má sloužit jako veřejná evidence.

Skutečnost, že na seznamu rozhodců jsou zapsány také osoby, které nemají dosažené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo v České republice, je důsledkem zápisu rozhodců, jež byli k datu účinnosti novely zapsáni v seznamu rozhodců pro spotřebitelské spory vedeném Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, a to na základě přechodného ustanovení čl. II bodu 5 zákona č. 19/2012 Sb., kterým se mění zákon o rozhodčím řízení a další související zákony.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů. Z obsahu správního spisu zjistil, že žalobce podal žádost o zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv, dne 16.7.2012. K žádosti připojil kopii diplomu z Fakulty práva Paneurópské vysoké školy ze dne 31.5.2012, jímž mu byl udělen akademický titul „doktor“, ve zkratce „PhD.“, uváděný za jménem. Na výzvu žalovaného ze dne 25.7.2012 č.j. 174/2012-OSD-ROZ/3 k předložení ověřené kopie magisterského diplomu o dosaženém vzdělání žalobce dne 27.7.2012 předložil ověřenou kopii diplomu z Univerzity Komenského v Bratislavě – Právnické fakulty ze dne 28.5.2008, jímž mu byl udělen akademický titul „magister“, ve zkratce „Mgr.“ Žalovaný poté výzvou ze dne 7.8.2012 vyzval žalobce, aby mu předložil úředně ověřenou kopii dodatku k diplomu, a dále, pokud vykonával po ukončení vysokoškolského studia na území České republiky právní praxi, aby sdělil, o jakou právní praxi se jednalo, uvedl údaje o zaměstnavateli a také aby uvedl, po jakou dobu praxi vykonával. V odpovědi ze dne 11.8.2012 na tuto výzvu žalobce uvedl, že právní praxi vykonával od roku 2005 jako podnikový právník ve společnosti Čibe a.s. Slušovice a zároveň žalovanému zaslal kopii vysvědčení o státní zkoušce. Dne 22.8.2012 pak žalovanému předložil kopii indexu z Komenského univerzity v Bratislavě.

V posuzované věci soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 35a odst. 1 zákona o rozhodčím řízení, ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí, ministerstvo vede seznam rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv.

Podle § 35a odst. 2 zákona o rozhodčím řízení ministerstvo zveřejní na svých internetových stránkách o rozhodcích zapsaných v seznamu tyto údaje

- a) jméno a příjmení,
- b) kontaktní adresu uvedenou rozhodcem,
- c) číslo osvědčení,
- d) den zápisu do seznamu a
- e) den a důvod vyškrtnutí ze seznamu.

Podle § 35b odst. 1 zákona o rozhodčím řízení ministerstvo na žádost do seznamu rozhodců zapíše fyzickou osobu, která

- a) je způsobilá k právním úkonům,
- b) je bezúhonná,
- c) získala vysokoškolské vzdělání v oboru právo

1. v magisterském studijním programu studiem na vysoké škole v České republice, nebo

2. studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v bodě 1 na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice,

d) nebyla v posledních 5 letech na základě rozhodnutí ministerstva vyškrtuta ze seznamu rozhodců,

e) uhradila ministerstvu správní poplatek ve výši 5 000 Kč.

Podle čl. 4 Dohody o uznávání dokladů o vzdělání vysokoškolské diplomy a vysvědčení o státní zkoušce vydané po ukončení studia v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice a diplomy a vysvědčení o státní zkoušce vydané po ukončení magisterského studia, inženýrského studia a doktorského studia na vysoké škole ve Slovenské republice se uznávají za rovnocenné.

Podle čl. 15 Dohody o uznávání dokladů o vzdělání se uznávání dokladů o vzdělání pro účely pokračování ve studiu nebo pro účely výkonu povolání a odborné činnosti uskutečňuje v souladu s platnými právními předpisy přijímacího státu.

Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Neopodstatněnou shledal soud námitku, v níž se žalobce dovolává úpravy obsažené v článku 4 Dohody o uznávání dokladů o vzdělání. Na žalobcův případ je totiž nutno aplikovat článek 15 téže Dohody, neboť činnost rozhodce, který může být určen rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv, je nepochybně odbornou činností. V takovém případě se uznávání dokladů o vzdělání neděje automaticky, jak se mylně domnívá žalobce, ale uskutečňuje se v souladu s platnými právními předpisy přijímacího státu. Jak žalovaný přiléhavě zdůvodnil v napadeném rozhodnutí, ačkoliv jsou akademické

tituly na území druhého státu automaticky uznávány jako rovnocenné, k výkonu některých povolání a odborných činností mohou být vnitrostátními právními předpisy stanovena omezení. Takovým omezením je i omezení zakotvené v § 35b odst. 1 písm. c/ bodu 2 zákona o rozhodčím řízení.

Nedůvodná je i žalobcova námitka ohledně podobnosti či dokonce totožnosti české a slovenské právní úpravy. Podobnost či totožnost právních úprav obou zemí není možné dovozovat z podobnosti historické či z totožnosti číselného označení určitého právního předpisu. Soud přisvědčuje názoru žalovaného, že podobnost právních úprav jednotlivých států je nutno posuzovat komplexně, a to nejen s ohledem na znění právních předpisů, ale také na soudní judikaturu a ústavní pořádek. Je pravdou, že právní úprava spotřebitelského práva je v důsledku komunitární úpravy do značné míry harmonizovaná, nicméně i tuto oblast práva je nutno vnímat v kontextu celého právního řádu a judikatury soudů České republiky. Správní orgán I. stupně v tomto směru přiléhavě poukázal mj. na to, že i samotný zákon č. 224/2002 Z.z., o rozhodcovském konaní, je odlišný od zákona o rozhodčím řízení. Soud k tomu dodává, že případná podobnost či dokonce totožnost české a slovenské právní úpravy spotřebitelského práva není relevantním kritériem pro zápis do seznamu rozhodců vedeného žalovaným.

Soud nevešel ani na námitku žalobce, že vzdělání získané na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě je obsahem i rozsahem shodné s obecným vzděláním, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Žalovaný při rozhodování v dané věci porovnal studijní programy Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně se studijním programem Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě a na základě tohoto porovnání konstatoval, že zatímco absolventi českých vysokých škol si při studiu osvojují znalosti ze základních odvětví *českého práva*, z evropského a mezinárodního práva a z teoretických a historických předmětů, absolventi Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě si při studiu osvojují znalosti z teoreticko - právních a historických oborů, z evropského a mezinárodního práva a ze základních odvětví *práva slovenského*.

Tvrzení žalobce, že obecné vzdělání znamená „všeobecné právní vzdělání“ a nikoliv vzdělání konkrétní, nelze akceptovat. Ustanovení § 35b odst. 1 písm. c/ bodu 2 zákona o rozhodčím řízení nehovoří o všeobecném právním vzdělání (získaném studiem na právnické fakultě kdekoliv ve světě), ale o *obecném vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice*. Součástí takového obecného vzdělání jsou především znalosti ze základních oborů českého práva (ústavní právo, trestní právo, občanské právo, obchodní právo, pracovní právo, správní právo aj.), které si studenti osvojí studiem norem tvořících součást českého právního řádu, jakož i znalost související judikatury a teoreticko-vědních základů daného oboru. Skutečnost, že žalobce při studiu na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě absolvoval předměty, jejichž názvy jsou shodné s názvy předmětů vyučovaných na právnických fakultách v České republice, shodnost obsahu a rozsahu vzdělávání nijak neprokazuje, stejně jako tuto shodnost neprokazuje to, že na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě vyučují i profesori a docenti z České republiky. Stručně řečeno, nelze rozumně předpokládat, že by Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě vyučovala základní obory českého práva v tomtéž rozsahu, jako tomu je na českých vysokých školách. Jádrem studia na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě nepochybně je studium národního, tj. slovenského pozitivního práva, nikoliv studium českých právních norem, judikatury českých soudů či nauky vztahující se k jednotlivým oborům českého práva. Znalosti ze

základních oborů českého práva, které si osvojí studenti Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, proto svým rozsahem a obsahem nemohou odpovídat těm, které mohou získat studenti českých právnických fakult.

Soud v tomto směru považuje za podstatné, že žalobce žádným relevantním důkazem neprokázal své tvrzení, že předmětem zkoušek, které absolvoval na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, byla česká právní úprava. Z kopie indexu bakalářského a magisterského vzdělání, kterou správnímu orgánu předložil, lze zjistit pouze názvy absolvovaných předmětů a výsledky zkoušek, nikoliv však konkrétní obsahovou náplň jednotlivých předmětů.

To, že žalobce v roce 2012, kdy podal předmětnou žalobu, vyučoval na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, kde vedl seminář na téma Občanský a obchodní zákoník, neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Zákon nepřipouští, aby nesplnění podmínky získaného vysokoškolského vzdělání v oboru právo dle § 35b odst. 1 písm. c/ bodu 2 zákona o rozhodčím řízení bylo zhojeno případnou akademickou činností žadatele.

Soud nepřisvědčil námitce stran nesprávného výkladu ustanovení § 35b odst. 1 písm. c/ bod 2 zákona o rozhodčím řízení. Jak plyne z dikce tohoto ustanovení, akceptace vzdělání absolvovaného v cizině je ze zákona podmíněna tím, že takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Je na správním orgánu, aby posoudil, zda se obsah a rozsah v cizině absolvovaného studia shoduje s obsahem a rozsahem daného studijního programu vyučovaného na vysokých školách v České republice. Jak uvedl Soudní dvůr Evropské unie v bodě 44 rozsudku ze dne 10.12.2009 ve věci C-345/08 – Krzysztof Pesla v. Justizministerium Mecklenburg-Vorpommern, „*může totiž členský stát v rámci srovnávacího přezkumu zmíněného v bodech 37 a 39 až 41 tohoto rozsudku vzít v úvahu objektivní rozdíly týkající se jak právního rámce dotčených povolání v členském státě původu, tak i rozsah činnosti tohoto povolání. V případě povolání advokáta může tedy členský stát provést srovnávací přezkum diplomů s přihlédnutím k rozdílům, které existují mezi dotčnými vnitrostátními právními systémy.*“ Tuto argumentaci soud dále rozvedl v bodě 46 rozsudku, v němž konstatoval, že „*skutečnost, že právnická studia práva prvního členského státu mohou být vyhodnocena jako srovnatelná jak z hlediska úrovně získaného vzdělání, tak i délky a náročnosti tohoto vzdělání, se studii, jejichž cílem je poskytnout znalosti osvědčované kvalifikací požadovanou v jiném členském státě, nemůže sama o sobě vést v rámci srovnávacího přezkumu zmíněného v bodech 37 a 39 až 41 tohoto rozsudku k povinnosti upřednostňovat nikoli znalosti požadované vnitrostátními předpisy členského státu, ve kterém žadatel žádá o to, aby se mohl zúčastnit odborného vzdělávání požadovaného pro přístup k právnickým povoláním, ale znalosti, které se v zásadě týkají práva prvního členského státu a které jsou osvědčeny kvalifikací získanou v tomto posledně uvedeném státu.*“ Tyto závěry lze vztáhnout též na osvědčení kvalifikace potřebné k výkonu funkce rozhodce, který může být určen rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv. Žalovaný byl proto oprávněn přezkoumat obsah a rozsah žalobcem získaného vzdělání s ohledem na rozdíly mezi právními řády České republiky a Slovenské republiky. V této souvislosti lze odkázat též na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25.1.2012 sp. zn. 32 Cdo 583/2010, v němž soud na základě posuzování právní úpravy obsažené v ustanovení § 37 odst. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, jež se týká zápisu do seznamu advokátních koncipientů a je obsahově totožná s právní úpravou obsaženou v ustanovení § 35b odst. 1 písm. c/ bod 2 zákona o rozhodčím řízení, dospěl k závěru, že „*žalovaná [Česká advokátní komora] jako subjekt odpovědný za posuzování žádostí o zápis*

do seznamu koncipientů (a do seznamu advokátů) má legitimní právo střezit úroveň vzdělání uchazečů o zápis.” Totéž právo má v případě žadatelů o zápis do jím vedeného seznamu rozhodců i žalovaný.

Soud nepovažuje za důvodnou ani námitku žalobce ohledně nedostatečného přezkumu předložených důkazů, zejména výkazu o studiu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí a zejména rozhodnutí správního orgánu I. stupně je zřejmé, že žalovaný se předloženými důkazy zabýval. Na str. 3 rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že *„ze studijního programu Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě a z ‘výkazu o štúdiu’ žadatele ministerstvo zjistilo, že taktéž na Slovensku (konkrétně na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě) je vzdělání koncipováno jako pětileté s důrazem na výchovu k dosažení univerzálního a úplného právníckého vzdělání. V průběhu studia si studenti osvojují znalosti teoreticko právních a historických oborů, z evropského a mezinárodního práva a ze základních odvětví práva slovenského.“*

Námitku žalobce, že napadené rozhodnutí vede k jeho diskriminaci, soud rovněž neshledal důvodnou. Totožné zákonné požadavky se vztahují na všechny žadatele o zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv, a již proto není možné hovořit o jejich diskriminačním charakteru.

Zákon o rozhodčím řízení stanoví podmínky pro zápis do seznamu rozhodců výše citovaným způsobem a neumožňuje nahradit podmínku vysokoškolského vzdělání ve smyslu § 35b odst. 1 písm. c) bodu 2 jiným způsobem, např. vykonáním zkoušky organizované ministerstvem, jejímž prostřednictvím by žadatel prokázal úroveň svých znalostí práva. Žalobci nezbyvá nic jiného, než aby tuto zákonnou úpravu respektoval.

Nedůvodná je konečně i námitka, v níž žalobce vytýká žalovanému omezení volného pohybu služeb v Evropské unii. V případě, kdy nejsou harmonizovány podmínky pro výkon daného povolání, je členský stát oprávněn vymezit znalosti a kvalifikaci, které považuje za nezbytné pro výkon určitého povolání, a požadovat předložení diplomu prokazujícího získání těchto znalostí a kvalifikace. Jak k tomu uvedl Soudní dvůr EU v již zmíněném rozsudku ze dne 10.12.2012 ve věci C-345/08, *„právo Společenství stanoví hranice pro výkon této pravomoci členskými státy tak, že vnitrostátní právní předpisy přijaté v tomto ohledu nemohou představovat neodůvodněnou překážku účinného výkonu základních svobod zaručených články 39 ES a 43 ES. V tomto ohledu vyplývá z judikatury Soudního dvora, že vnitrostátní pravidla, která stanoví kvalifikační podmínky, i když se uplatní nediskriminačně, mohou mít za následek ztížení výkonu uvedených základních svobod, pokud dotčená vnitrostátní pravidla nezohledňují znalosti a kvalifikaci, které dotyčná osoba již získala v jiném členském státě. Z toho vyplývá, že orgány členského státu jsou povinny, přezkoumávají-li žádost státního příslušníka jiného členského státu o přístup k praktické části vzdělávání s cílem později vykonávat regulované povolání, vzít v úvahu odbornou kvalifikaci dotyčné osoby tím, že provedou srovnání mezi jednak kvalifikací osvědčenou jejími diplomy, osvědčeními a jinými doklady, jakož i její relevantní odbornou praxí, a jednak odbornou kvalifikací požadovanou vnitrostátními právními předpisy. Členské státy jsou tedy oprávněny stanovovat podmínky pro výkon a prokazování kvalifikace u neharmonizovaných povolání, jsou však povinny vzít v úvahu odbornou kvalifikaci dotyčné osoby tak, že provedou srovnání kvalifikace požadované vnitrostátními právními předpisy s kvalifikací a relevantní odbornou praxí, kterých uchazeč dosáhl. Soud má za to, že žalovaný v souzené věci náležitě posoudil žalobcem prokázanou kvalifikaci v komparaci s požadavky, které zákon stanoví pro zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze*

spotřebitelských smluv, a požadavky kladené na omezení základních svobod zaručených články 39 ES a 43 ES tak byly ze strany žalovaného naplněny. Ve vydání napadeného rozhodnutí proto nelze spatřovat protiprávní omezení volného pohybu služeb v Evropské unii.

K žalobcově námitce, že žalovaný vede seznam rozhodců diskriminačním a netransparentním způsobem, protože v seznamu nejsou uvedeny akademické tituly a dosažené vzdělání zapsaných rozhodců, soud uvádí, že výčet údajů zapisovaných do seznamu rozhodců vedeného žalovaným je taxativně vymezen v § 35a odst. 2 zákona o rozhodčím řízení. Akademické tituly a dosažené vzdělání rozhodců mezi zapisované údaje dle zákona nepatří. Žalovaný, stejně jako kterýkoliv jiný státní orgán, je při výkonu veřejné moci vázán zákonem a nemůže nad jeho rámec do seznamu zapisovat jiné údaje, i kdyby to považoval za účelné. Důvodem toho, že na seznamu rozhodců jsou zapsány také osoby, které nemají dosažené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo, je skutečnost, že tyto osoby byly k datu účinnosti novely zákona o rozhodčím řízení provedené zákonem č. 19/2012 Sb., zapsány na seznamu rozhodců pro spotřebitelské spory vedeném Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. K jejich zápisu do seznamu rozhodců vedeného žalovaným došlo na základě přechodného ustanovení čl. II bodu 5 zákona č. 19/2012 Sb.

Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili).

Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 28. dubna 2016

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková